

Pythagoraslaan 101
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Tel. 030-2589111
Fax 030-2583140
www.provincie-utrecht.nl

Aan:
De gemeenteraad van Rhenen
Postbus 201
3910 AE Rhenen

Datum	25 oktober 2011	Team	GRO
Nummer	809C9398	Referentie	M. van Gessel
Uw e-mail van	21 september 2011	Doorkiesnummer	030-2583501
Uw nummer	-	Faxnummer	030-258 2601
Bijlage	-	E-mailadres	m.van.gessel@provincie-utrecht.nl
		Onderwerp	Aanwijzing ex artikel 3.8, lid 6, van de Wet ruimtelijke ordening; bestemmingsplan Buitengebied 2010, gemeente Rhenen

Geacht bestuur,

Op 20 september 2011 heeft u het bestemmingsplan “Buitengebied 2010” gewijzigd vastgesteld. In onze vergadering van heden hebben wij besloten een reactieve aanwijzing te geven ex artikel 3.8, lid 6 van de Wet ruimtelijke ordening aan de gemeenteraad van Rhenen ten aanzien van onderdelen van het bestemmingsplan “Buitengebied 2010”.

Met ingang van 13 januari 2011 heeft het ontwerp van het bestemmingsplan “Buitengebied 2010” van de gemeente Rhenen overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8, lid 1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) gedurende zes weken ter inzage gelegen. Tijdens deze termijn konden door een ieder zienswijzen over het bestemmingsplan bij de gemeenteraad naar voren worden gebracht. Van deze mogelijkheid hebben wij bij brief van 22 februari 2011 gebruik gemaakt. De voorliggende reactieve aanwijzing heeft geen betrekking op onderdelen van de zienswijzen die wij naar voren hebben gebracht, maar is gericht tegen de gewijzigde vaststelling van de bestemming voor een tweetal percelen.

Voor de in de zienswijze naar voren gebrachte opmerking over het onderwerp archeologie, waaraan niet tegemoet is gekomen, integendeel, waarvan u heeft besloten om de dubbelbestemming ‘Waarde-Archeologie’ die voor de agrarische bouwpercelen was opgenomen in het ontwerpplan te laten vervallen, zal een separate aanwijzing (de proactieve aanwijzing) worden voorbereid.

Bij besluit van 20 september 2011, /bis11 478, heeft uw raad op grond van artikel 3.1 van de Wro het bestemmingsplan gewijzigd vastgesteld. In verband daarmee hebben burgemeester en wethouders, ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3.8, lid 4, laatste volzin, van de Wro, het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan onverwijld langs elektronische weg aan ons verzonden. Op grond van artikel 3.8, lid 6 van de Wro zijn wij bevoegd om gedurende zes weken na vaststelling van het bestemmingsplan aan de gemeenteraad een aanwijzing te geven, als bedoeld in artikel 4.2, lid 1, van de Wro, die ertoe strekt dat de

betrokken onderdelen van het bestemmingsplan geen deel van het vastgestelde bestemmingsplan blijven uitmaken.

Deze reactieve aanwijzingsbevoegdheid wordt begrensd door een dubbel motiveringsvereiste.

Ten eerste moet worden gemotiveerd welke provinciale belangen het met het oog op een goede ruimtelijke ordening noodzakelijk maken om aan de gemeenteraad een aanwijzing te geven.

In de tweede plaats moet worden gemotiveerd welke feiten, omstandigheden en overwegingen de provincie beletten om het betrokken provinciale belang met inzet van andere aan haar toekomende bevoegdheden te beschermen.

Het provinciaal beleid

Het provinciaal ruimtelijk beleid is primair neergelegd in het Streekplan Utrecht 2005-2015, dat op onderdelen nader is uitgewerkt in de provinciale Handleiding bestemmingsplannen 2006. Het Streekplan Utrecht 2005-2015 moet per 1 juli 2008 met de inwerkingtreding van de Wro van rechtswege worden aangemerkt als provinciale structuurvisie. Met het oog op de inwerkingtreding van de Wro heeft een beleidsneutrale omzetting van het Streekplan plaatsgevonden in de vorm van de Beleidslijn nieuwe Wro (hierna: Beleidslijn), die bij besluit van Provinciale Staten op 23 juni 2008 is vastgesteld. Bij deze beleidsneutrale omzetting zijn de in het Streekplan opgenomen richtinggevendende beleidsuitspraken en de in de provinciale Handleiding bestemmingsplannen 2006 opgenomen beleidsregels onderverdeeld in een drietal categorieën, waarbij elke beleidsuitspraak/beleidsregel is ondergebracht bij één van de tien benoemde aandachtsgebieden. Zoals in de Beleidslijn is aangegeven, vallen de beleidsuitspraken die zijn aangeduid als categorie 1 onder het wettelijke criterium "provinciaal belang". Ter borging en realisering van dit provinciale belang zal de provincie zo nodig het instrumentarium uit de Wro inzetten.

Het bestemmingsplan en onze overwegingen

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan heeft uw raad de bestemmingsplanregels van het perceel Boslandweg 150 en de bestemming van het perceel Stokweg 15b gewijzigd vastgesteld.

1. Bestemming Boslandweg 150.

Bij de vaststelling van het bestemmingsplan is het bouwvlak van de bestaande kerk van de Oud Gereformeerde Gemeente vergroot naar 470 m². In het vigerende bestemmingsplan is het gebouw van de kerk positief bestemd. In het ontwerpbestemmingsplan was het gebouw eveneens positief bestemd met een maximaal te bebouwen oppervlakte tot 200 m².

In 2009 zijn gesprekken gevoerd tussen de gemeente en de provincie over herbouw en vergroting van deze kerk. Met het kerkbestuur is afgesproken dat er naar een locatie zou worden gezocht aansluitend aan de rode contour van de kern Achterberg (kerkbestuur heeft daar ook gronden in eigendom).

De in het bestemmingsplan opgenomen vergroting van het bouwvlak van de kerk van de Oud Gereformeerde Gemeente aan de Boslandweg 150 van 200 m² naar 470 m² raakt het hiernavolgende geformuleerde provinciaal beleid volgens de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Artikel 4.7 Bestaande niet-agrarische bedrijven

- 1. Een bestemmingsplan voor een gebied dat is aangeduid als 'Bestaande niet-agrarische bedrijven' kan bestemmingen en regels bevatten die toestaan dat bestaande niet-agrarische bedrijven worden uitgebreid tot maximaal 20% van de bestaande bebouwing.*
- 2. De toelichting op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid, waarin is voorzien in een uitbreiding van bestaande niet-agrarische bedrijven bevat een ruimtelijke onderbouwing van deze uitbreidingsmogelijkheid, die aantoont dat deze uitbreiding ruimtelijk aanvaardbaar is en dat deze uitbreiding noodzakelijk is voor de voortzetting van het niet-agrarische bedrijf.*
- 3. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor uitbreiding tot een hoger percentage dan 20, indien sprake is van een economische noodzaak.*

Het betreffende perceel is gelegen buiten de bebouwingscontour van de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie. Het bouwvlak van de kerk, een niet-agrarisch bedrijf, mag met ten hoogste 20% van de bestaande bebouwing worden uitgebreid. In het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan is het bestaande bouwvlak van de kerk vergroot van 200 m² naar 470 m² (dit is een vergroting van 135%). Bij ons college is geen ontheffing aangevraagd voor uitbreiding tot een hoger percentage dan 20.

Concluderend zijn wij van oordeel dat de voorliggende uitbreidingsmogelijkheid voor het perceel Boslandweg 150 in strijd is met het provinciaal ruimtelijk beleid.

2. Bestemming Stokweg 15b.

Aan dit perceel, waarop een illegaal opgericht gebouwtje staat, heeft u bij de vaststelling van het bestemmingsplan de bestemming 'recreatie-verblijfsrecreatie' toegekend zonder dat er een nee, tenzij toets heeft plaatsgevonden voor een nieuwe functie in een gebied dat tot de EHS behoort. Dit raakt, naast de vraag in hoeverre er sprake is van een goede ruimtelijke ordening, het hiernavolgend geformuleerde provinciaal beleid volgens de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Artikel 5.2 Groene contour

- 1. Een bestemmingsplan voor een gebied dat is aangeduid als 'Groene contour' bevat bestemmingen en regels die zijn gericht op de bescherming van de in het plangebied aanwezige wezenlijke kenmerken en waarden. Dit bestemmingsplan bevat geen bestemmingen en regels die ruimtelijke ontwikkelingen toestaan die de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied significant aantasten.*
- 2. De toelichting op een bestemmingsplan als bedoeld in het eerste lid bevat een beschrijving van de in het plangebied voorkomende wezenlijke kenmerken en waarden. Daarnaast bevat de toelichting, indien wordt voorzien in ruimtelijke ontwikkelingen, onderzoeksresultaten waaruit blijkt dat ter geen sprake is van significante aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden door die ruimtelijke ontwikkelingen.*
- 3. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kan een bestemmingsplan voor een gebied dat is aangeduid als 'Groene contour' bestemmingen en regels bevatten die ruimtelijke ontwikkelingen toestaan die leiden tot een significante aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden mits is voldaan aan de volgende voorwaarden:*
 - a. er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang;*
 - b. schade zoveel mogelijk wordt beperkt door mitigerende maatregelen;*

- c. als mitigerende maatregelen onvoldoende zijn, dan moet de resterende schade worden gecompenseerd door inrichting van nieuwe natuur elders, met dien verstande dat:*
- 1e. compensatie vindt in natura plaats in de directe omgeving van de ruimtelijke ingreep en buiten de groene contour;*
 - 2e. het bestemmingsplan waarin de compensatie wordt geregeld, wordt gelijktijdig vastgesteld met het bestemmingsplan als bedoeld in de aanhef van dit lid, tenzij verzekerd is dat de compensatie wordt gerealiseerd;*
 - 3e. de compensatie minimaal gelijkwaardig is aan het verlies aan waarden en kenmerken;*
 - 4e. naarmate de te compenseren waarden en kenmerken op grond van hun zeldzaamheidswaarde of ouderdom niet gelijkwaardig vervangbaar zijn, wordt een grotere oppervlakte gecompenseerd. Deze kwaliteitstoeslag in hectares ligt tussen de 0,1 en 1,0 zoals beschreven in de Bijlage kwaliteitstoeslag in hectares;*
 - 5e. indien kwantitatieve compensatie, als bedoeld onder lid 3, sub c, onder 3e en 4e, niet mogelijk is, vindt kwalitatieve compensatie plaats waarbij de vervangende waarden hoger in rangorde zijn of de vervangende waarden tot verbetering van de kwaliteit van wezenlijke kenmerken en waarden van de aangrenzende EHS tot gevolg hebben.*
- 4. De toelichting op een bestemmingsplan als bedoeld in het derde lid bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat is voldaan aan de in dat lid genoemde voorwaarden onder a. tot en met c.;*
- 5. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen van de voorwaarde om in natura te compenseren, als bedoeld in het bepaalde in het derde lid, sub c, onder 1e, wanneer is aangetoond dat niet kan worden voldaan aan het nabijheidsbeginsel en dat compensatie elders ook niet mogelijk is.*
- 6. In afwijking van het bepaalde in het eerste lid, kan een bestemmingsplan voor een gebied dat is aangeduid als 'Groene contour' bestemmingen en regels bevatten die ruimtelijke ontwikkelingen binnen de EHS toestaan, mits per saldo op gebiedsniveau de kwaliteit wordt verbeterd, de kwantiteit wordt vergroot en voldaan is aan de volgende voorwaarden:*
- a. de combinatie van ruimtelijke ontwikkelingen binnen één gebiedsvisie is opgenomen waaruit de ruimtelijke samenhang blijkt en de wijze waarop de ontwikkelingen worden gerealiseerd;*
 - b. binnen de EHS een kwaliteitsslag gemaakt wordt waarbij het oppervlak natuur minimaal gelijk blijft dan wel toeneemt;*
 - c. een vergroting van het areaal EHS optreedt, waardoor de EHS beter gaat functioneren, ter compensatie van het gebied dat door de ruimtelijke ontwikkelingen verloren is gegaan;*
- 7 De toelichting op een bestemmingsplan als bedoeld in het zesde lid bevat een ruimtelijke onderbouwing waaruit blijkt dat is voldaan aan de in dat lid genoemde voorwaarden onder a. tot en met c.*

Voorts merken wij op dat uw raad in 2008 bij de vaststelling van het bestemmingsplan "Buitengebied, partiële herziening Stokweg" aan het onderhavige perceel eveneens de bestemming 'recreatiewoning (Rw)' heeft gegeven omdat op het perceel een zonder vergunning gebouwde recreatiewoning in gebruik zou zijn. Uit de gemeentelijke beantwoording op de inspraakreacties bleek dat er hiaten zijn in de tijd dat deze opstal als recreatiewoning in gebruik zou zijn geweest. In elk geval bleek dat er sinds 2003 geen

sprake was van een gebruik als recreatiewoning. Daarnaast bleek uit een bezoek ter plaatse dat de opstal in een zodanige slechte staat verkeerde waardoor het zeer de vraag was of een gebruik als recreatiewoning in het recente verleden nog mogelijk zou zijn geweest. Tevens bleek dat het ecologische onderzoek Stokweg Rhenen onvoldoende inzicht gaf in de afweging met betrekking tot de waarden van het gebied. Omdat de recreatiewoning op een zeer kwetsbaar punt staat, centraal in de open ruimte met een duidelijk reliëf, leidt deze tot een sterke extra versnippering van de EHS. Het positief bestemmen van de opstal tot recreatiewoning is een ongewenste ruimtelijke ontwikkeling die te zeer afbreuk doet aan de waarden van het gebied. Om die reden hebben wij bij besluit van 12 augustus 2008 goedkeuring onthouden aan de bestemming ‘recreatiewoning (Rw)’ voor het perceel Stokweg 15b. De Raad van State heeft het daartegen ingestelde beroep ongegrond verklaard en geoordeeld dat de beoogde ontwikkeling in strijd is met het provinciale beleid.

Uw raad heeft bij de vaststelling van het voorliggende bestemmingsplan wederom besloten om, ondanks de ontstaansgeschiedenis van het gebouwde, een bestemming ‘recreatie-verblijfsrecreatie’ toe te kennen aan het perceel Stokweg 15b, zonder dat er een nee, tenzij onderzoek heeft plaatsgevonden. Gelet op artikel 5.2 van de PRV zijn wij van oordeel dat het toekennen van een bestemming ‘recreatie-verblijfsrecreatie’ aan het perceel Stokweg 15b in strijd is met het provinciaal ruimtelijk beleid.

De mogelijke inzet van andere instrumenten.

Op 21 september 2009 hebben PS de provinciale ruimtelijke verordening vastgesteld. Deze is op 23 december 2009 gepubliceerd en op 24 december 2009 in werking getreden.

Doel van de verordening is om provinciale belangen op het gebied van de ruimtelijke ordening te laten doorwerken naar het gemeentelijk niveau. De verordening bevat daartoe bepalingen die bij het opstellen van gemeentelijke bestemmingsplannen, projectbesluiten en beheersverordeningen, in acht moeten worden genomen.

Wij achten het ongewenst dat zich ontwikkelingen voordoen die in strijd zijn of komen met de provinciale belangen die de verordening beoogt te borgen. In dit geval is het niet mogelijk om de in het geding zijnde provinciale belangen te beschermen anders dan door middel van een reactieve aanwijzing. Wij nemen daarbij in aanmerking dat uit de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer in het kader van de behandeling van de “Invoeringswet Wro” blijkt dat de bevoegdheid tot het geven van een reactieve aanwijzing kan worden ingezet in gevallen waarin het stellen van nadere regels wordt voorbereid.

Op grond van de hiervoor weergegeven feiten en omstandigheden achten wij het noodzakelijk om door middel van het geven van een reactieve aanwijzing te voorkomen dat die onderdelen van het bestemmingsplan die in strijd zijn met het provinciaal ruimtelijk beleid van kracht worden.

Besluit

Gelet op het voorgaande besluiten wij overeenkomstig artikel 3.8, lid 6 van de Wro, de gemeenteraad van Rhenen de aanwijzing te geven dat het plangebied zoals aangegeven op de plankaart met nr. NL.IMRO.9926.RA1110RHENBUITENGE-VA01 betreffende de percelen Boslandweg 150 en Stokweg 15b, geen deel blijft uitmaken van het op 20 september 2011 door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan “Buitengebied 2011”, voor zover het betreft de bestemming ‘recreatie-verblijfs-

recreatie' voor het perceel Stokweg 15b, respectievelijk een gedeelte van de bestemming 'maatschappelijk' met de functieaanduiding 'religie' voor het perceel Boslandweg 150 alsmede de in de bij het bestemmingsplan behorende regels in artikel 11, lid 3 geboden uitbreidingsmogelijkheid tot 470 m² voor het op het perceel Boslandweg 150 aanwezige kerkgebouw.

Bekendmaking

Wij verzoeken u het aanwijzingsbesluit bekend te maken overeenkomstig het bepaalde in artikel 3.8, lid 3 en lid 6 van de Wro.

Beroep

Tegen dit besluit is beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. De beroepstermijn start de dag nadat het besluit door burgemeester en wethouders bekend is gemaakt en bedraagt zes weken. Aan het instellen van beroep zijn kosten (griffierecht) verbonden. Indien onverwijld spoed dit noodzakelijk maakt, kan naast het instellen van beroep, ook verzocht worden om een voorlopige voorziening. Een dergelijk verzoek moet worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

R.W. Krol
Gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling, Landelijk Gebied en Stedelijke Vernieuwing